

Reacties en antwoorden op het ‘Voorstel definitief ontwerp Turftorenstraat, Akerkstraat, bocht Grote Kromme Elleboog’ in het A-kwartier d.d. 19 juni 2020

Parkeren Turftorenstraat

Reactie 1: Volgens het DO verdwijnen de parkeerplaatsen voor auto's uit de Turftorenstraat. Zolang echter geen duidelijkheid bestaat over het bewonersparkeren is het niet fair om de bewoners te vragen zich uit te spreken over de definitieve ontwerpen voor de herinrichting. Beaamd zal worden dat de voorgeschiedenis geen aanleiding geeft om op 'blauwe ogen' te geloven dat het wel goed zal komen. Het gemeentebestuur heeft eerder duidelijk gemaakt te begrijpen dat de bewoners behoefte hebben aan concrete antwoorden op de vraag welke mogelijkheden er zijn en de afspraken die daarover gemaakt kunnen worden. Zolang die duidelijkheid ontbreekt zal er bij u begrip zijn voor het feit dat wij onze opvatting over de herinrichtingsplannen met u delen onder het voorbehoud dat het parkeervraagstuk zal worden opgelost. In een brief van een groot aantal bewoners d.d. 17 augustus 2020 wordt dat voorbehoud nader toegelicht.

Antwoord 1: Voor het brede gedeelte van de Turftorenstraat zijn al wat voorkeuren uitgesproken voor de variant met riep. Echter de gesprekken over het parkeren zijn nog niet afgerond. We verwachten dat deze gesprekken binnenkort worden afgerond en dat we dan een definitieve keuze kunnen maken voor dit deel van de Turftorenstraat.

Reactie 2: Het lijkt dat er op het ‘brede gedeelte van de Turftorenstraat’ 2 of 3 parkeerplaatsen verloren gaan zonder enige vorm van compensatie.

Antwoord 2: De parkeerplaatsen die er zijn, zullen - zolang er nog geen keuze gemaakt is over het brede gedeelte - ook gehandhaafd blijven op het gedeelte waar de keien zijn getekend van gevel tot gevel. Dit kan met witte vakmarkering zoals nu ook het geval is.

Indien in de toekomst voor de variant met riep wordt gekozen dan is het voorstel dat alle parkeerplekken verdwijnen. Wordt er gekozen voor de variant zonder riep dan is het voorstel dat alle parkeerplaatsen worden gehandhaafd.

Reactie 3: In goed overleg zijn er tijdelijk twee parkeerplaatsen opgeheven en wordt deze ruimte benut als terras voor Café De Keyzer en Café Wolthoorn & Co. Er zijn met de omwonenden goede afspraken gemaakt en evaluatie zal eind september plaatsvinden.

Antwoord 3: Het DO voorstel gaat niet uit van een terras op deze plek, maar als uit de evaluatie blijkt dat dit wenselijk is dan heeft het DO hier niet voor worden aangepast.

Reactie 4: herinrichting van het Turftorenpleintje/Turftorenstraat en een algemene opmerking.
a.) Ik lees over de visie om automobilisten zoveel mogelijk te laten parkeren in parkeergarages. Dat is een goede, maar volgens mij mag er nog wel een stap verder gegaan worden. En dat is naar mijn idee ook nodig voor goede en veilige passeerbaarheid voor overig verkeer (zelfs als voetganger kom je er met gevelwerk en andere activiteiten er soms nauwelijks goed door). De straat kan weliswaar anders ingericht worden, maar de afstand van gevel tot gevel aan de overzijde wordt natuurlijk niet groter. Wat mij betreft hoeft in de Turftorenstraat (over de totale lengte) m.u.v. misschien bestemmingsverkeer geen auto te komen. En parkeren is daarbij naar mijn idee een luxe en iets wat in de smalle Turftorenstraat niet thuishoort (ook niet voor bewoners, zoals ik). We hebben, zoals omschreven, diverse parkeergarages op loopafstand, dus waarom parkeren in de Turftorenstraat waar een fiets en een auto niet eens fatsoenlijk kunnen passeren als er geparkeerd wordt. Uiteraard begrijp ik dat voor een café even gelost moet kunnen worden of er een keer een verhuizing moet kunnen plaatsvinden, maar ik ken ook mensen die gewoon permanent parkeren en prima een paar 100 meter kunnen lopen.

Sterker nog: er wordt hier geparkeerd door bewoners, die ondertussen drie weken op vakantie gaan. Dat kan toch niet de bedoeling zijn? Het past naar mijn idee niet in het straatbeeld en bevordert ook niet de veiligheid voor het overige verkeer. Liever zou ik zien dat het café de terrassen kan uitbreiden en er een fatsoenlijke loop-/fietsroute is. Dat past naar mijn idee veel beter bij de binnenstad.

Antwoord 4: In de Toekomstvisie A+kwartier van februari 2016 wordt uitgegaan van leefstraten, waarbij het gedeelte tussen de gootstroken van de straat primair bedoeld is voor de voetganger en de fietser én niet voor de (vracht)auto; deze is er min of meer te gast. Het gedeelte tussen gootstrook en gevel is een semi-privé gebied; hier is plaats voor gevelbanken en/of geveltuintjes. In het ontwerp van de Turftorenstraat is hier ook vanuit gegaan.

Fietsparkeren

Reactie 5: De herinrichting voorziet ook in een groot aantal fietsparkeerplaatsen. Duidelijk is dat dit veel verder gaat dan de "behoefte" van de bewoners. Het gaat derhalve om bezoekers, maar de vraag is of het in de rede ligt om bij de herinrichting het autoparkeren op te heffen en te vervangen door fietsparkeren.

Antwoord 5: In het DO voorstel werd voorgesteld om in de avond- en nachturen een fietsvak te realiseren voor de horecabezoekers. Inmiddels zijn er op andere plekken ook dit soort proeven gedaan. Bij de evaluatie daarvan is gebleken dat er altijd een aantal fietsen achterblijft en dat handhaving van dit soort tijdelijke fietsplekken lastig te organiseren is. Het DO voorstel wordt aangepast waarbij de markering met RVS-nagels vervalt. Voor het stallen van de grote concentratie aan fietsen van de horecabezoekers is geen duidelijke oplossing binnen het ontwerp voorhanden. Er zijn wel mogelijkheden in de omgeving om de fiets te stallen, echter in de praktijk kiest men er voor om de fiets toch zo dicht mogelijk bij te stallen. Er wordt binnen de gehele diepenring ingezet op structurele handhaving op weesfietsen, deze worden na 4 weken verwijderd. Hiermee hopen we deze overlast te verminderen. Daarnaast blijft overlast van fietsen in breder verband een gesprekpunt die A-kwartier breed wordt gevoerd in de periodieke overleggen.

Reactie 6 : Ik wil graag weten hoe het zit met de discrepantie tussen de in het DO (Turftorenstraat - hoek Grote Kromme Elleboog) en de geplande fietsparkeerplekken en de terrasuitbreiding: 'Vastgesteld moet worden dat in de uitwerking van de Turftorenstraat hoek Grote Kromme Elleboog wordt voortgeborduurd op de eerdere voorstellen waaronder het vervallen van parkeerplaatsen en het benutten van die ruimte voor terras. De uitwerking schets op die plaats overigens geen terras maar fietsparkeervoorzieningen!'

Wat moet het nu worden? Fietsparkeerplekken zijn wat mij betreft een goed idee, terrasmogelijkheden niet.

Ook viel me op dat in de 'VO' in de teksten sprake is van stoep tussen '9a en 27'. In de plaatjes is het vanaf de voordeur van nummer 7, niet 9a. De tekst zit er hopelijk naast?

In de DO tot slot wordt dit deel van de herinrichting overgeslagen. Omdat de parkeer kwestie nog niet opgelost is. Ik vraag me af wat het verband is tussen het parkeren en de varianten met of zonder riep?

Antwoord 6: Zie het antwoord op reactie 1 en 5. Uw constatering is juist, het is correct dat het is vanaf de voordeur van nummer 7'.

Reactie 7: In het DO worden mogelijkheden geschetst voor het parkeren van fietsen van horecabezoekers. We missen echter aandacht voor het parkeren van fietsen van bewoners. Naar onze mening is er behoefte aan een overdekte voorziening in de buurt waar bewoners veilig hun fietsen kunnen stallen. Tijdens overlegbijeenkomsten van de gemeente met bewoners is deze behoefte ook geuit. De gemeente gaat er te gemakkelijk van uit dat alle bewoners hun fietsen inpandig kunnen

parkeren. Voor bewoners van bovenwoningen is dit, zoals voor iedereen duidelijk zal zijn, bijzonder lastig. Wij tillen onze fietsen nu twee trappen omhoog, maar dit heeft al eens tot een bijna noodlottige val van een van ons geleid. Als we onze fietsen op straat parkeren, is de kans op diefstal bijzonder groot, zoals we uit eigen ervaring weten. Graag dus meer aandacht van de gemeente voor goede fietsparkeervoorzieningen voor bewoners.

Antwoord 7: Hoewel goede/veilige voorzieningen voor het stallen van fietsen bij de huiseigenaar ligt zitten in het ontwerp voor het parkeren binnen het openbare gebied een aantal mogelijkheden, de stoepzone voor het pand. + fietsvoorzieningen Turftorenpleintje. Aan het pand kan bijvoorbeeld een ring of een beugel bevestigd worden zodat de fiets vastgemaakt kan worden met een ketting. In de Hoekstraat en Muurstraat zijn hier voorbeelden van te zien.

Reactie 8: Waarom is de fietsvoorziening onder de voormalige bibliotheek recent opgeheven? Bezoeker van de horeca zouden hier goed hun fiets kunnen parkeren. De ervaring die nu wordt opgedaan met het fietsparkeerverbod in combinatie met een dergelijke fietsparkeervoorziening zou zeer wel tot een passende oplossing kunnen leiden.

Antwoord 8: De fietsenstalling onder de voormalige bibliotheek is niet meer van de gemeente maar van de RUG. In eerste instantie zet de RUG in op eigen gebruik en fietsparkeren voor studenten. Het huidige fietsparkeerverbod geldt niet voor de Ellebogen en de Turftorenstraat. Met het creëren van fietsvakken op het Turftorenpleintje en stoepzones denken we het stallen beter te kunnen ordenen. In de Visserstraat en Muurstraat functioneren de gevelzones goed. Daarnaast blijft overlast van fietsen in breder verband een gesprekpunt die A-kwartier breed wordt gevoerd in de periodieke overleggen.

Inrichting straat / terras

Reactie 9: We missen in het ontwerp de reacties van 19 november van ons. We willen een trottoir/ stoep/ verhoging. Met name om nog meer terrasvorming tegen te gaan. De straat heeft niet het karakter van de Kromme Elleboog en dat zouden we zo houden, het is een achterafstraat en geen uitgaansstraat. En daarbij komt dat de straat 2 richtingsverkeer, doorgaande weg is. Met een pleintje en versmalling en duidelijker mogelijkheden voor terras wordt dat lastiger. Daarbij komt dat de gemeente toestemming heeft gegeven voor heel wat nieuwe bewoning in en aan de straat en zullen er met terrasmogelijkheden nog meer bewoners dan voorheen benadeeld worden met terrasoverlast indien U ook dit laat ontstaan.

Antwoord 9: Ervan uitgaande dat dit gaat over de Akerkstraat. Er is geen directe relatie tussen stoep/verhoging en terrassen. Er is een bouwvergunning verleend aan Akerkstraat 20 met restaurantruimte op de begane grond.

Het bestemmingsplan geeft hier ook ruimte aan Horeca tot categorie 3 . Deze vergunning heeft ook een volledige procedure inclusief inspraak, doorlopen. Er is nog geen vergunning verleend aan de exploitant ihkv Drank en Horecawet (dat gaat vooral om de geschiktheid van de exploitant). Deze is ook nog niet aangevraagd. Dit geldt ook voor de terrasvergunning. Deze beide zullen niet meer gepubliceerd worden. Er kan wel bezwaar worden ingediend. Indien u bezwaar wilt maken moet u contact opnemen met Loket Horeca als er een terras wordt geplaatst. Een gevelterrasje in de vorm zoals bij Brussels Lof lijkt logisch en is passend.

Gevelterrassen zijn kleinschalig, hebben een vriendelijke uitstraling, zijn een soort aankleding van de uitspanning, verzachten in de smalle straten de openbare ruimte, nodigen je als het ware uit, bestaan uit slechts een paar tafeltjes en stoelen en zijn ongeschikt voor groepen, die vaak de bron vormen van overlast.

Reactie 10: Na het doornemen van de voorlopige plannen wil ik toch graag een zeer belangrijk punt opmerken. Tijdens de Covid 19 periode hebben we van jullie, als gemeente, de mogelijkheid gekregen om tegenover café Keyzer en café Wolthoorn een terras te exploiteren op een aantal parkeerplaatsen. We hebben op eigen initiatief afspraken gemaakt met omwonenden en de openingstijden daarop aangepast. Dit lijkt met minimale overlast te lukken. Ons doel hierbij is het creëren van draagvlak voor een permanent terras, en overtuigen van de buurt dat een permanent terras de leefbaarheid in de buurt niet zal schaden, maar juist de straat een veel leukere uitstraling kan geven. We krijgen nu al vele complimenten van gasten en omwonenden.

Door de ingetekende fietsrekken tegenover beide cafés kunnen die plannen meteen de prullenbak in. Omdat er dan simpelweg geen ruimte meer zal zijn. Het kan en mag toch niet de bedoeling zijn een dergelijke verbetering van de straat niet door kan gaan vanwege fietsparkeervakken?

Ik begreep dat ook meerdere omwonenden sterk tegen dergelijke plannen voor het fietsparkeren zijn. Er zouden toch alternatieven moeten zijn (universiteit, parkeerkelder Boteringstraat, etc.).

Ergens de komende maand(en) gaan we met de omwonenden evalueren hoe de terrassen hebben gefunctioneerd. Hiervan kan ik jullie uiteraard ook op de hoogte houden.

Ook jullie moeten toch zien dat de terrassen bij Bellami's, Café Mulder, Café De Keyzer en Café Wolthoorn een verrijking zijn voor het straatbeeld? Maar niet alleen om die reden; zonder terrassen is de druk op de betreffende bedrijven als gevolg van de Corona-situatie zorgwekkend hoog. Mede daarom zijn de genoemde terrassen van groot belang.

Antwoord 10: Het DO voorstel gaat niet uit van een terras op deze plek, maar als uit de evaluatie blijkt dat dit wenselijk is dan behoeft het DO hier niet voor worden aangepast. Wanneer op termijn wordt gekozen voor een permanent terras dan zal bij deze afweging ook de plek voor de fietsen van bezoekers mee kunnen worden gewogen.

Reactie 11: We geven de voorkeur aan het herinrichten van de Turftorenstraat met trottoir (in het DO riep genoemd). Naar onze mening moet het trottoir verhoogd blijven, zoals nu het geval is. Met name vanwege de veiligheid voor voetgangers, maar ook vanwege het behoud van het klassieke karakter van onze straat waar een verhoogd trottoir integraal deel van uitmaakt.

Verkeer

Reactie 12: Wij stellen voor om het verkeer in de Grote Kromme Elleboog/Turftorenstraat/Akerkstraat te beperken tot bestemmingsverkeer en doorgaand verkeer enkel toe te laten binnen 'venstertijden'

Antwoord 12: De ontwikkeling van onze visie 'Stadslogistiek Groningen' is in volle gang. Uitgangspunt in deze visie is onder andere het invoeren van venstertijden voor vrachtverkeer in de gehele binnenstad inclusief het A-kwartier in 2022. U heeft als inwoner van het gebied een uitnodigingsbrief hierover ontvangen om over de visie mee te denken. Alle informatie is ook na te lezen op <https://gemeente.groningen.nl/aanpak-binnenstad>. Tijdens de inspraak in dit proces is inmiddels aangegeven dat ook aandacht wordt gevraagd voor bovengenoemde vraag. Omdat vanuit de visie 'Stadslogistiek Groningen' specifiek naar vracht/bevoorradersverkeer wordt gekeken zal in een separate studie deze vraag voor al het verkeer worden opgepakt.

Wanneer we daarnaast in de Turftorenstraat kiezen voor de variant met riep (zonder parkeren) waar tot nu toe (deels onder voorwaarden) de voorkeur van vrijwel alle bewoners en ondernemers naar uitgaat, dan anticiperen wij alvast op de bovengenoemde visie. Naast het beperken van vrachtverkeer zal in dat geval ook het zoekverkeer van parkerende binnenstadbezoekers verminderen.

Reactie 13: Over het algemeen zijn scooters in de binnenstad prima, maar in tegenstelling tot auto's maken niet elektrische scooters een veel indringender geluid. Gelukkig zijn er steeds meer elektrische scooters, maar met een toename in thuisbezorgactiviteiten, merk je dat de niet elektrische scooter nog niet weg is. Sommige jongeren hebben ook de neiging regelmatig stationair even flink dat gaspedaal in te trappen, alleen maar om het geluid. Zouden deze voertuigen omwille van geluid en luchtkwaliteit niet geweerd kunnen/moeten worden uit de binnenstad?

Antwoord 13: Op verzoek van de gemeenteraad wordt op dit moment onderzocht of het mogelijk is om in (delen van) de binnenstad snor- en bromfietsen met een verbrandingsmotor te weren. De intentie is de leefbaarheid en het verblijfsklimaat in de binnenstad te verbeteren. De verwachting is dat de raad hierover binnenkort een besluit neemt.

Herinrichting Turftorenpleintje

Reactie 14: Herinrichting Turftorenplein / ruimte voor hoogwerkers:

Op de tekening staat dat er rekening is gehouden met toegankelijkheid voor de glazenwasser (vrachtauto met hoogwerker), zoals in gebracht door ons tijdens de inspraakbijeenkomsten. Bij nadere beschouwing van de tekening van het Turftorenplein vraag ik me af of de breedte tussen de heggen voor de muurtjes van de flat en de plantenbak rondom de bomen wel echt breed genoeg is voor de hoogwerker van de glazenwasser en het bedrijf dat de dakbedekking onderhoudt. Ik heb de glazenwasser gebeld en nagevraagd hoeveel ruimte er precies nodig is. Om aan twee kanten van de machine de stempels van de hoogwerker te kunnen uitzetten is 4,50 m ruimte nodig. Wilt u nagaan of die ruimte er is? Ik kan het op de kleine schaal niet zien en het zou heel erg zijn als het plein is ingericht en dan pas blijkt dat de dienstverleners die onze flat onderhouden er met hun machines niet bij kunnen komen. Dat geldt ook voor de brandweer.

Antwoord 14:

De gemeente heeft met de brandweer gesproken over het ontwerp. De brandweer is akkoord. De brandweer werkt vanaf de straat en niet pal voor de gevel. De afstanden en obstakels tot de gevel veranderen niet dusdanig dat men er veranderingen tav huidige situatie verwacht. Ook de aanrijroutes en rijbaanbreedtes veranderen niet.

Omtrent de opstelruimte voor hoogwerkers wordt overleg gepleegd met de VVE, mogelijkerwijs dient in de uitwerkingsfase het ontwerp voor het plein in detail aangepast te worden.

Tijdelijke maatregelen ivm Corona

Reactie 15: Sinds de coronacrisis zijn we geconfronteerd met twee zaken die niet in het DO verwerkt zijn:

- a. een tijdelijk terras voor De Wolthoorn en De Keyzer. Een terras voor deze café's is niet opgenomen in het DO. Wij veronderstellen dat het terras na de coronacrisis weer verdwijnt. Mochten er toch plannen zijn voor het bestendigen van de huidige situatie, dan gaan we er van uit dat we als bewoners geconsulteerd zullen worden. Wij tolereren het terras nu omdat we de uitbaters van de café's extra verdiensten gunnen na maanden gesloten te zijn geweest, maar we zijn zonder meer tegen een permanent terras vanwege de geluidsoverlast.
- b. een fietsparkeerverbod voor 24 uur per dag. We veronderstellen dat dit verbod (waarover geen overleg met bewoners heeft plaatsgevonden) een tijdelijk karakter heeft en na de coronacrisis opgeheven zal worden. Ook hiervoor geldt: mochten er plannen zijn om dit verbod te bestendigen, dan gaan we ervan uit dat we als bewoners geconsulteerd worden. Wij zien niets in dit verbod, mede gezien de hierboven beschreven problemen rond het fietsparkeren.

Antwoord 15: Deze aanname is juist. Dit is een tijdelijke maatregel.

Opmerkingen algemeen

Reactie 16: Ik vind het prima als er gewerkt wordt voor de deur. Maar hier in de binnenstad wonen veel jonge mensen, die regelmatig tot laat op zijn (zo nu en dan een feestje), dus zo nu en dan is er wat lawaai. Binnen de grenzen is dat prima in de binnenstad. Echter om 7.00 uur te beginnen met reconstructiewerk (dat voorheen gebeurde) vind ik onacceptabel. 7.00 uur is sowieso een tijd waarop

niet iedereen wakker is. Bovendien willen we nu steeds meer voorkomen om in de spits te reizen voor werk en studie (dus betekent het ook regelmatig wat later op de dag wakker). Maak a.u.b. 9.00 uur als starttijd als het gaat om zwaar reconstructiewerk en bij voorkeur zelfs 10.00 uur. Wat mij betreft mag het tot 22.00 uur 's avonds door: geen probleem. 10.00 - 22.00 past beter bij tijden waarop mensen hier overlast accepteren dan 7.00 - 16.00.

Antwoord 16: Dit zijn tijden uit de APV en deze gelden in de gehele gemeente. Wel kunnen uiteraard in goed overleg met de aannemer afspraken worden gemaakt om de overlast zoveel mogelijk te beperken door bijvoorbeeld de meest overlast veroorzakende werkzaamheden op andere tijden in te plannen. Wij zullen in ieder geval onze aannemer voor de reconstructie meegeven om goed met de buurt te overleggen om overlast zoveel mogelijk te beperken.